

Haarlems Dagblad – 8 juli 2006

In de verhalenserie 'Vuur en vlam' praten de hoofdpersonen over hun passies in het leven. Bij een brandende fakkel komt aan bod wat hen in vuur en vlam zet. Het gesprek duurt zolang de fakkel brandt. Vandaag: biologe en aquarelliste **Janneke Brinkman**- Salentijn.

#### **Nieuwe kleur aan de vertrouwde wereld – door Jan Vriend**

Een statig monument uit 1880 in de Leidse binnenstad. De allure van een paleisje. Marmeren hal, hoge kamers. **Janneke** en Elco **Brinkman** wonen er sinds 2001. De restauratie en inrichting vergden ruim een jaar. Elke kamer kreeg een eigen karakter. Met het oog op de veiligheid laten we de fakkel maar even uit. Achter iedere deur aanknopingspunten van haar passies. Eerst de bibliotheek. Boekenplanken tot het plafond. Foto's van de familie. En hun trouwportret.

„Elco en ik zagen elkaar voor het eerst bij een bridgedrive voor studenten in Amsterdam. Hij deed rechten en politicologie, ik biologie.

Na die kaartavond belde hij bij me aan. Zijn dispuut had een jubileumfeest. Hij vroeg of ik met hem mee wilde. Ik weet nog dat hij een streepjespak aan had, van zijn vader. Dat stond hem voor geen meter. Daarom twijfelde ik eerst even. Maar hij hield vol. Al gauw ontdekte ik dat hij nogal geestig kan zijn. En heel gevoelig. Daarom klikte het. We hebben dezelfde achtergrond. Allebei gereformeerd, allebei de oudste thuis. Zijn vader was burgemeester, mijn vader werkte als plantenkundige ingenieur in de Noordoostpolder.”

„Onze werelden komen overeen, maar onze karakters zijn totaal verschillend. Hij is van de grote lijnen, ik kan twijfelen over details. Hij beslist op basis van feiten, ik op basis van gevoel. Toch wisten we vrij snel nadat we elkaar leerden kennen dat we samen verder wilden. We trouwden toen we 23 waren. Mijn schoonvader vond dat we eerst onze studie moesten afronden, maar Elco trok zich daar niks van aan. Hij houdt van opschieten. Gelukkig maar, want we hebben het heel goed samen.”

Dan naar haar atelier op de eerste verdieping. De tafel vol met bloemen, planten, penselen en verftubes. Klassieke muziek is hier de inspiratiebron. Hier woont haar grote passie, dus steekt ze de fakkel aan.

„Vanaf mijn kinderjaren teken ik al. Tijdens mijn studie leerde ik op een gedetailleerde manier te kijken naar bloemen en planten. Als bioloog hou ik van die botanische precisie. Wat ik schildert, moet wetenschappelijk verantwoord zijn, maar tegelijk zoek ik naar een mooie compositie die ook harmonieus is van kleur. Ik ontdekte dat ik het kwetsbare van de natuur in een aquarel het beste vast kan leggen. Zo'n nerf op een blad of de haartjes op een steel, zie je daarin mooi scherp. En de tere transparantie van een bloemblad komt met deze waterige techniek het beste naar voren. Iedere

maand schilder ik een bloem uit het seizoen. Deze sering stond hier op een pleintje. Andere bloemen haal ik uit de tuin."

Een grote vitrinekast biedt zicht op serviezen, dekbedovertrekken en agenda's waarop haar werk is afgedrukt. Het wordt verkocht tot over de landsgrenzen.

„Al jaren volg ik schildercursussen in Nederland en Engeland. Elco vond het maar niks toen ik voor het eerst werd gevraagd om mijn werk te exposeren. Hij zag me vooral als biologiedocente. Maar ik dacht: waarom zou ik niet exposeren? Als schilder kan ik anderen toch óók de oneindige variatie van kleur en vorm in de natuur laten zien? Ik had het geluk dat bij die eerste tentoonstelling een uitgever rondliep die mijn werk op de markt wilde brengen. In het begin hielp het ook dat ik de vrouw van een minister was. Bij het grote publiek had ik daarom al snel een naam. Hoewel ik door mijn naam ook kritiek kreeg. Zo van: zo'n ministersvrouw schildert zeker om wat te doen te hebben? Dan kan het toch niks zijn? Nu mijn aquarellen al jaren waardering krijgen, is de kritiek verstomd. Mijn werk wordt nu ook verkocht in landen waar de naam **Brinkman** niemand iets zegt."

De kamer naast de trap is Elco's kantoor. Klassieke inrichting, een schouw en een plafond met ornamenten. Werkplek van de onttroonde kroonprins van het CDA, van de man die twee keer herstelde van kanker, van de voorzitter van Bouwend Nederland, het ABP, de vice-voorzitter van het VNO/NCW, de voorzitter van het Nederlandse Rode Kruis en de commissaris van een trits van bedrijven. De machtigste man van Nederland, volgens onderzoekers van de Erasmus Universiteit.

„Best strelend dat ze hem zo veel invloed toekennen, maar ik waardeer hem het meeste omdat hij ook aandacht geeft aan mensen die minder invloedrijk zijn. Dat zijn toch de dingen waar het wezenlijk om gaat. Vooral in de periode waarin hij ziek was, merkte ik de kracht van zijn gevoelswereld. In 1998 werd bij hem non-Hodgkin geconstateerd. Dat is een ernstige ziekte, die bij hem goed te genezen was. We waren enorm opgelucht toen de behandeling aansloeg. Vier jaar later kregen we een grote teleurstelling te verwerken. De ziekte bleek terug te zijn. Zodra ik dat te horen kreeg, vreesde ik dat het zijn einde zou betekenen. De weken daarna dacht ik iedere avond voor het slapen gaan: 'hoe lang nog?' Maar toen de bestraling en de chemotherapie begonnen, kwamen het vertrouwen en de strijd lust terug. Ik geloof niet dat je herstel alleen met bidden kunt bereiken, maar ik ben wel blij dat ik in mijn gereformeerde jeugd leerde dat er hoop en genade is. En dat er ergens iemand is die het goed met je meent."

„Stap voor stap gingen we weer in herstel geloven. Het was een enorme opluchting toen we hoorden dat de bedreiging was overwonnen."

„Na zo'n periode van angst en onzekerheid, krijgt alles een extra lading. Er kwam een extra glans aan ons leven omdat we nu beseffen dat niet alles vanzelfsprekend is."

„In dat halve jaar van onzekerheid was Elco heel veel thuis. Voor ons was dat iets heel bijzonders, omdat hij normaal altijd voor zijn werk de deur uit was. Die tijd samen heeft ons dichterbij elkaar gebracht. We praatten over dingen waar we eerder nooit aan toe waren gekomen."

„Mijn werk bood ook houvast in die tijd. Ik pakte de penselen omdat ik de uitgever nieuw werk had beloofd, maar ook omdat mijn werk in die periode misschien wel het enige was dat ik wél zelf in de hand had."

De hal. Een grote houten trap slingert zich naar de verdiepingen.

„Voor we dit huis kochten, woonden er studenten. Die hebben rond deze trap grote feesten gehad. Etentjes waarbij ze de soep in de kelder aten, het hoofdgerecht op de begane grond en de toetjes boven. De plafonds waren er ongeveer uitgedanst. Wij hadden 26 jaar in een nieuwbouwwijk gewoond. Ons huis daar was toe aan een opknapbeurt. Toen zijn we gaan nadenken: wilden we daar nog veel geld in steken of ergens anders opnieuw beginnen? Tijdens een fietstochtje zag Elco dit pand te koop staan. Omdat er zo veel aan moest gebeuren, twijfelden we. Maar nadat we bij de bureaus hadden gezien hoe het zou kunnen worden, gingen we overstap. Het duurde een jaar voor alle vergunningen rond waren. Dat dwong ons om extra goed na te denken over de indeling."

De tuin. Haar etalage. Laurierbomen, taxus en buxus. In het midden een groot stenen ornament vol bloemen.

„Voor een serie in Margriet bezoek ik tuinen van bekende Nederlanders.

Daarmee probeer ik lezers te inspireren om hun eigen tuin in te gaan.

Ik raad het iedereen aan want tuinieren brengt je in balans. Je leert van de natuur. Bloemen en planten geven letterlijk kleur aan je bestaan."

De keuken is beneden, in het souterrain. Bij de tafel staat een nieuwe kinderstoel.

„Het is heerlijk om moeder en grootmoeder te zijn. Kinderen zijn zó iets vertrouwds van jezelf. En nu ik het einde van het bestaan twee keer zo dichtbij voelde, geniet ik extra van het besef dat het leven doorgaat."

jan vriend

**Janneke Brinkman**-Salentijn over de periode dat haar man Elco ziek was: „Mijn werk was toen misschien wel het enige dat ik wél zelf in de hand had."Foto Hielco Kuipers